

Wonen, Werken, Welzijn

Verkiezingsprogramma 2014 - 2018

CDA Horst aan de Maas

Inhoudsopgave

Voorwoord	pag. 3
Wonen, Werken, Welzijn	pag. 5
Inleiding	pag. 6
1. Wonen	pag. 7
2. Werken	pag. 12
3. Welzijn	pag. 18
4. Bestuur, Financiën en Regionale samenwerking	pag. 26

Gewoon samen doen!

met Bob Vostermans

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het verkiezingsprogramma van het CDA Horst aan de Maas. De afgelopen jaren is er door het CDA hard gewerkt om van Horst aan de Maas een gemeente te maken waar het prettig wonen, werken en verblijven is. Dat hadden we de kiezers beloofd, en dat hebben we gedaan. Graag willen we dit ook de komende jaren weer doen. Dit verkiezingsprogramma geeft de richting aan waarin wij samen met u verder willen bouwen aan onze mooie gemeente, die in de afgelopen jaren maar liefst 2x tot beste woongemeente van Limburg werd uitgeroepen.

Tijdens deze verkiezingen heb ik de eer om de lijst van het CDA in Horst aan de Maas te mogen aanvoeren. Een prachtige uitdaging en een zeer eervolle taak, want ik kijk met veel respect en bewondering naar de gemeente Horst aan de Maas.

Mijn drijfveer om 8 jaar geleden in de politiek te stappen was om op te komen voor de belangen van alle inwoners. Zelf ben ik altijd actief geweest in het verenigingsleven. Eerst als lid van verschillende commissies, later als bestuurslid en voorzitter van een volleybalclub. Vanuit deze functies werd ik regelmatig geprikkeld door beslissingen van bestuurders die ons als vereniging raakten. Ik heb toen de keuze gemaakt om niet langs te kant te blijven staan, maar aan de slag te gaan in de politiek. Het verenigingsleven en haar vrijwilligers zijn hierin voor mij altijd heel erg belangrijk gebleven. Juist dit zie ik ook heel sterk terugkomen in de gemeente Horst aan de Maas. De match was daarom snel gemaakt! Als lijsttrekker van het CDA Horst aan de Maas wil ik u graag beter leren kennen. De komende tijd organiseren we bijeenkomsten en rondgangen om ons programma bij u te toetsen en te bespreken. Ik hoop u bij deze gelegenheden te ontmoeten en te leren kennen. Uw reactie op ons programma is belangrijk voor het CDA.

Horst aan de Maas heeft 16 mooie en bruisende dorpen. Elk met een eigen karakter en ziel. De kieslijst van het CDA vertegenwoordigt al deze kernen door mensen die midden in deze gemeenschappen staan. Hoewel verschillend qua achtergrond en leeftijd, delen al onze kandidaten betrokkenheid bij de gemeenschap. Samen willen we graag verder aan de slag voor de inwoners van Horst aan de Maas.

Er staan ons door de veranderende rol van de overheid in de komende jaren genoeg uitdagingen te wachten. Met het team van mensen op onze lijst ga ik deze uitdagingen graag aan. Samen met de inwoners van Horst aan de Maas zorgen we ervoor dat onze gemeente ook de komende jaren een van de beste woongemeente van Limburg blijft onder het motto: **Gewoon samen doen!**

Bob Vostermans

Lijsttrekker

Wonen, Werken, Welzijn

Met trots presenteren wij ons verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 in de gemeente Horst aan de Maas. Met dit programma, samen met onze lijst met sterke kandidaten, vragen wij uw vertrouwen om door te mogen bouwen aan een krachtige gemeente Horst aan de Maas, waar wonen, werken en welzijn volop aandacht krijgen.

Ondanks dat we in een jachtige en onzekere tijd leven, hebben wij veel bereikt in de afgelopen raadsperiode. We zijn er echter nog lang niet. Nederland verkeert nog altijd in een crisis. De (jeugd)werkloosheid in Nederland is hoog en het consumentenvertrouwen is laag. De kosten voor zorg zijn sterk gestegen en steeds meer van deze taken komen op onze gemeente af. Het kabinet in Den Haag worstelt zich moeizaam van bezuiniging naar lastenverzwaring, zonder dat dit een merkbaar resultaat oplevert.

Dan de situatie buiten Nederland. Met alle moderne communicatiemiddelen, internet en sociale media is onze wereld groter en groter geworden. Nieuws uit alle delen van de wereld bereikt ons 'real time'. Tegen deze achtergrond wil het CDA onze gemeente Horst aan de Maas een plek laten zijn waar je thuis komt, en waar de 'Horster maat' je elke dag weer het vertrouwde gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwdheid geeft. Een gemeente waar je nooit meer weg wil, omdat **wonen, werken en welzijn** er goed geregeld zijn.

Het CDA koestert het verenigingsleven en de gemeenschapszin, die zo kenmerkend zijn voor onze gemeente en de Limburgse cultuur. Het CDA staat voor een samenleving waarin iedereen, naar zijn of haar mogelijkheden, een bijdrage levert. De rol van de overheid, dus ook de lokale politiek, geeft daar ondersteuning aan. Het CDA vindt dat de politiek naast u moet staan, niet tegenover u. Samen klaren we elke klus. Ook het bedrijfsleven kan rekenen op warme aandacht van het CDA. Wij koesteren familiebedrijven en kleine ondernemers, omdat zij onze lokale economie kleur geven en verrijken. Bedrijven van grotere omvang moeten ook de ruimte krijgen, die zij nodig hebben. Daarom ondersteunt het CDA de betrokkenheid van onze gemeente bij regionale gebiedsontwikkelingen en projecten. Een gezonde economie, waar het goed werken is, is de basis voor een samenleving waar het goed wonen is en waar welzijn is.

Een korte, maar krachtige leus: Wonen, Werken, Welzijn. Dat zijn de 3 W's waar wij vol overtuiging mee aan de slag willen gaan zodat de gemeente Horst aan de Maas, net als in de voorbije jaren, de beste woongemeente van Limburg blijft.

Met uw stem kunnen we verder, volle kracht vooruit!

CDA Horst aan de Maas, januari 2014

Inleiding

Onder de titel **“Betrokken en Ondernemend”** ging het CDA de verkiezingen van 2010 in. Het programma was erg ambitieus en gaf richting aan het beleid tot en met 2014. Bij de opstelling van dat programma ging het CDA uit van vier vragen:

- Krijgt iedereen wat hem toekomt?
- Wat is de rol van de overheid?
- Hoe gaan we om met de zwakkeren in de samenleving?
- Hoe dragen we bij aan een duurzame samenleving?

Met deze uitgangspunten in gedachten werden doelen gesteld en actiepunten benoemd. Vervolgens werden deze vertaald in het coalitieprogramma dat door college en raad bekrachtigd werd. Met drie wethouders en elf raadsleden heeft het CDA een belangrijk aandeel gehad in het opstellen en uitvoeren van het beleid van 2010 – 2014.

De economische crisis duurde langer dan te voorzien was, en heeft een behoorlijke stempel gedrukt op de gemeentelijke financiële boekhouding. De begroting moest jaarlijks bijgesteld worden. Telkens bleek dat de gemeenten moesten helpen om het overheidstekort mee terug te brengen. Dit heeft ertoe geleid dat er duidelijke keuzes gemaakt moesten worden. Desondanks is het CDA verkiezingsprogramma vrijwel integraal uitgevoerd. Een aantal bereikte **resultaten van 2010 - 2014** op een rij:

- Centrumplannen Grubbenvorst en Sevenum zijn uitgevoerd
- Centrumplan Horst (fase 2) is voorbereid en van dekking voorzien
- Hof te Berkel wordt gerealiseerd
- Stimuleringsmaatregelen voor woningbouw leidden tot positieve grondexploitaties
- Fietspad Broekhuizen – Horst wordt verder aangelegd
- Kronenberg en Broekhuizen & Broekhuizenvorst kregen een BMV
- In Meerlo is een Brede School en een Gezondheidsplein gerealiseerd
- Jeugdhuis Hegelsom is verbouwd en Brouwershuis Broekhuizen gaat verbouwen
- Integraal Huisvestingsplan Scholen is opgesteld, met o.a. bouw van Samensprong Gr'vorst
- Sportparken van Wittenhorst en Sparta '18 kregen kunstgras.
- MFA Kerkebos werd gerealiseerd voor Tienray/Swolgen
- De Kruisweide werd overgenomen en verbouwd
- Verplaatsing tennispark en jeu-de-boules banen in Grubbenvorst t.b.v. woningbouw
- Hippisch centrum in Park de Peelbergen werd opgestart
- Programmaplan “Goed voor elkaar” is opgesteld
- Transformatie van de Jeugdzorg werd in gang gezet

Deze en andere resultaten zijn door het solide financiële beleid behaald zonder de lasten voor onze inwoners meer dan trendmatig te verhogen. Ook de huren van maatschappelijke accommodaties zijn na de verplichte harmonisatie niet meer verhoogd, en het verenigingsleven is ondersteund met compensatie voor de subsidiebevriezing.

Kunnen we nu tevreden achterover leunen en als het ware op de winkel passen? Natuurlijk niet! De maatschappij is dynamisch, en de politiek moet zich blijven aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid. Daarom kiest het CDA als uitgangspunt voor het nieuwe verkiezingsprogramma het motto **“Wonen, Werken, Welzijn”**.

1.

Wonen

Horst aan de Maas: een gemeente waar het prettig wonen is

Plezierig en betaalbaar wonen in een dorp of een wijk naar keuze is erg belangrijk. Horst aan de Maas is daarvoor een prima keuze. Niet voor niets is onze gemeente al 2 keer als **beste woongemeente** van Limburg betiteld. Inwoners van Horst aan de Maas zijn over het algemeen best tevreden over het woningaanbod, de openbare ruimte en de verkeersveiligheid. Daar heeft het CDA als bestuurderspartij zich de afgelopen jaren stevig voor ingezet. Dat hadden we u beloofd, en dat hebben we gedaan.

Het resultaat is een uitgebreide keuze aan mogelijkheden voor mensen die op zoek zijn naar een koopwoning. Redenen om te **kopen** kunnen zeer divers zijn. Starten op de woningmarkt, groter of kleiner gaan wonen, naar het buitengebied, of juist naar een kern. De markt bepaalt vraag en aanbod. De gemeente zorgt voor voldoende grondexploitaties om te kunnen bouwen. Met allerlei stimuleringsmaatregelen zijn we er in geslaagd om de woningmarkt, ondanks de zware recessie waarin Nederland terecht kwam, in Horst aan de Maas nog redelijk draaiende te houden. Zolang de markt die extra stimulans nodig heeft, blijft dat ons streven.

Uiteraard besteden we ook veel aandacht aan de mogelijkheid om een woning te kunnen **huren**. Allerlei partijen zijn actief op de huurmarkt. Ook hier moeten vraag en aanbod goed met elkaar in balans zijn. Om dit te bereiken maakt de gemeente goede prestatieafspraken met woningcorporaties en projectontwikkelaars en biedt zij ruimte voor particuliere initiatieven. Ook in de kleine kernen moet er voldoende aanbod aan huurwoningen beschikbaar zijn. Elk van de 16 kernen kan er op rekenen dat het CDA staat voor hun belangen.

Voor de sociale samenhang in onze gemeente zijn passende **woon- en zorgconcepten** van groot belang.

Een Horst aan de Maas dat bouwt

Basisuitgangspunt is dat er gebouwd wordt naar behoefte. De gemeente bouwt zelf geen woningen, maar stimuleert wel dat er gebouwd en verhuisd wordt. Niet alleen om zoveel mogelijk aan de wensen van inwoners te voldoen. Een florierende bouwsector zorgt ook voor regionale werkgelegenheid. De gemeente schept kaders en voorwaarden, de markt vult vraag en aanbod verder in.

Iets anders is het met **sociale huurwoningen**. Eén van de verantwoordelijkheden van de gemeente is dat er voor iedereen passende woonruimte beschikbaar is. Mensen met een smalle(re) beurs hebben vaak niet de mogelijkheid om te kopen. Zij zijn aangewezen op sociale huurwoningen tegen een betaalbare prijs. Het CDA wil met innovatieve maatregelen de woningcorporaties bewegen om extra huurwoningen te realiseren, bijvoorbeeld door de ozb-opbrengsten voor huurwoningen in een **speciaal fonds** onder te brengen waarmee in samenwerking met de corporaties oude huurwoningen kunnen worden gesloopt,

c.q. subsidies kunnen worden verleend ten behoeve van renovatie en verduurzaming van bestaande huurwoningen. De derving van grondopbrengsten wordt opgevangen door extra legesopbrengsten en het verwerven om niet van de grond onder de gesloopte huurwoningen.

Het CDA vindt dat elk van de 16 kernen recht heeft op **bouwen naar behoefte**. De gemeente ondersteunt initiatieven van onderop als er aantoonbaar behoefte aan nieuwbouw is. Clustering van woningaanbod en –vraag over meerdere kernen staat het CDA alleen toe als dat is afgestemd met de betreffende kernen en er dus draagvlak voor is.

Het blijkt lastig om de werkelijke behoefte aan huurwoningen te monitoren. Ook de demografische

ontwikkelingen spelen hierbij een rol. Bij oudere inwoners is er bijvoorbeeld groeiende behoefte aan wat duurdere huurwoningen en –appartementen. Voor de doorstroming kan dit een positieve ontwikkeling zijn. Belangrijk is dat we vaststellen hoeveel woningen van welke soort we over 15-30 jaar nodig hebben. Het CDA wil dan ook in

samenspraak met partijen in de markt komen tot een goed vergelijk, op basis van zo betrouwbaar mogelijke informatie over de **werkelijke woonbehoefte**. Dan kunnen er afspraken worden gemaakt en vastgelegd, en kan de schop in de grond.

Ook arbeidsmigranten bieden we passende huisvesting. **Arbeidsmigranten** die zich definitief in Horst aan de Maas willen vestigen, moeten wat het CDA betreft zo veel mogelijk integreren in de samenleving van Horst aan de Maas en gebruik kunnen maken van ons woningaanbod. Arbeidsmigranten die hier alleen in het seizoen werkzaam zijn, hebben een andere woonbehoefte. Voor hen is maatwerk nodig. Hiervoor zijn primair de werkgevers verantwoordelijk. Wat we in ieder geval tegengaan, zijn onacceptabele woonomstandigheden. Hiervoor hebben we een verordening op de huisvesting van arbeidsmigranten. Het CDA ziet er op toe dat deze ook gehandhaafd wordt.

Een duurzaam Horst aan de Maas

Er is steeds meer aandacht voor allerlei vormen van duurzaam bouwen, met toepassing van moderne technieken en duurzame materialen. Maar duurzaamheid gaat verder: ook **levensloopbestendig** bouwen valt hier onder. Het CDA wil dit op alle mogelijke manieren stimuleren. Voorbeelden zijn **Kangoerewoningen** om ouderen in staat te stellen langer thuis te wonen, maar ook goede, **semipermanente woningen** die voor een bepaalde periode gebouwd worden, en die als er geen of minder behoefte is, weer afgebroken c.q. verplaatst kunnen worden. Ook bestaande gebouwen die een andere functie hadden, kunnen mogelijk geschikt gemaakt worden voor bewoning. Het CDA wil dat Horst aan de Maas hierbij een voorbeeldfunctie vervult en partijen in de markt aanspoort om hier creatief en slagvaardig invulling aan te geven.

Ook bij **ver- en nieuwbouw**, en bij groot onderhoud, streven we naar het verduurzamen van gebouwen. De gemeente blijft, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars zoeken naar innovatieve oplossingen voor knelpunten op de woningmarkt. Als starters op de woningmarkt moeilijk een eerste hypotheek kunnen krijgen, zijn bijvoorbeeld **huurkoop** constructies een mogelijk alternatief.

Een heel andere vorm van duurzaamheid is de opkomst van elektrische vervoersmiddelen. Het CDA vindt dat de gemeente het gebruik hiervan moet stimuleren door meer **oplaadpunten** in de gemeente te realiseren.

Een leefbaar Horst aan de Maas

De directe woonomgeving is een belangrijke factor om prettig te kunnen wonen. Hoe ligt de eigen straat, wijk, of het dorp er bij? Hoe betrokken zijn de mensen bij hun eigen woon- en leefomgeving? Het CDA vindt het een kerntaak voor de gemeente om de **openbare ruimte** in te richten en te onderhouden naar behoefte, met waar nodig en wenselijk speelvoorzieningen, openbaar groen etc. Maar de gemeente is niet alléén verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Hoe deze er uit ziet, hangt ook af van de betrokkenheid van de inwoners bij hun eigen buurt, wijk of dorp.

Het CDA blijft **zelfsturinginitiatieven**, zoals bouwen in eigen beheer (**BIEB of CPO**) stimuleren. Inwoners die betrokkenheid tonen, en zorg en aandacht hebben voor de ruimte die verder gaat dan de eigen voor- of achtertuin, en hier ook de handen voor uit de mouwen steken, verdienen de ondersteuning van de gemeente, indien nodig ook financieel. Samen kunnen we van Horst aan de Maas een nóg betere woongemeente maken. Het CDA stimuleert dorpsraden om regelmatig de visie op de ontwikkeling van hun kern te actualiseren en dat te gebruiken om samen met de gemeente aan de leefbaarheid van het eigen dorp te blijven werken.

Een veilig Horst aan de Maas

Verkeer- en vervoersstromen hebben duidelijk invloed op de beleving van wonen in je omgeving. Een gevoel van veiligheid bevordert immers het woongenot.

Een uitgebreid gemeentelijk **verkeers- en vervoersplan** (GVVP) brengt alle wegen in kaart en bepaalt hoe die er uit gaan zien. In woonwijken zijn dit veelal 30-KM zones. Veilig voor iedereen. Maar er zijn ook ontsluitingswegen nodig, van en naar de wijk, van en naar het dorp en van en naar de bedrijven in het buitengebied. We kunnen niet allemaal nieuwe wegen aanleggen. Bestaande wegen moeten daarom goed berekend zijn op hun functie en zo veilig mogelijk zijn. Het CDA wil dat de gemeente ook speciale aandacht heeft voor de kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals scholieren, minder validen en ouderen. Een voorbeeld daarvan is dat, met name bij rotondes, eenduidige en uniforme voorrangregels worden nagestreefd.

Veiligheid zit voor een deel in de manier waarop je wegen aanlegt en onderhoudt. Maar ook voor een heel groot deel in het **gedrag van verkeersdeelnemers**. Om een woonomgeving waar verkeer een rol speelt, te verbeteren, is een gedragsverandering van weggebruikers nodig. Het CDA vindt dat mensen elkaar aan moeten spreken op gedrag dat een gevaar oplevert voor anderen. Parkeren bij oversteekplaatsen, (te) hard rijden in 30 km zones en op 60 km wegen, hufferig rijgedrag: het zijn zaken die we alleen samen kunnen aanpakken.

Het CDA zet zich in voor goede oplossingen voor een aantal verkeersknelpunten. Zo vraagt de steeds nijpender wordende verkeerssituatie bij de spoorwegovergang bij **station Horst-Sevenum** om een passende oplossing. Ook is er blijvend inspanning nodig om het zware **vrachtverkeer** zoveel mogelijk te weren uit kernen en woonwijken, zoals in America, Meterik en Sevenum. Het CDA wil met name dat vrachtverkeer en bestemmingsverkeer in Tienray het centrum van het dorp kan mijden. In overleg met de Provincie en het Rijk moet gekeken worden naar de mogelijkheden tot elektrificatie en verdubbeling van de **Maaslijn**. Eveneens streeft Horst aan de Maas in overleg met Provincie en Rijk naar realisatie van Station **Grubbenvorst**.

Veiligheid in de nabijheid van scholen is voor het CDA van zeer groot belang. Educatie is hierin ook erg belangrijk.

Hoogwaterbeveiliging langs de Maas is een belangrijk leefbaarheidsaspect, met name voor Broekhuizen, Broekhuizenvorst en Ooijen. Het CDA heeft een belangrijke rol gespeeld bij het tot stand komen van de afspraken voor het project Ooijen-Wanssum. De uitvoering volgt in de komende jaren. Er moet evenwicht gevonden worden tussen het gevoel van veiligheid en woongenot. Het realiseren van een overstromingsrisico van 1/250 jaar houdt in dat aan te leggen dijken een hoogte krijgen die het zicht op de Maas op veel plaatsen wegnemen. Dit is niet wenselijk. Maatwerk is daarom noodzakelijk. De gemeente zoekt samen met betrokken inwoners en het Projectbureau Ooijen-Wanssum naar de optimale oplossing voor het gebied, rekening houdend met de effecten op de totale opgave voor de Maasdelta, zowel stroomop- als stroomafwaarts.

Actiepunten voor 2014 - 2018

1. Het CDA wil dat de huurmarkt goed functioneert door goede afspraken te maken met woningcorporaties en projectontwikkelaars. Ook in kleinere kernen kan naar behoefte gebouwd worden. Het CDA is tegen clustering van kernen, als daar geen draagvlak voor is in de betreffende kernen.
2. Het CDA wil dat de gemeente met de woningcorporaties afspraken maakt om nieuwe vormen van semipermanente huurwoningen te realiseren waarmee de huurbehoefte in de komende 10-15 jaar wordt ingevuld.
3. Het CDA wil dat de gemeente voldoende grondexploitaties start om woningen te kunnen bouwen naar behoefte. De werkelijke woonbehoefte wordt objectief gemonitord.
4. Het CDA wil dat aandacht wordt gegeven aan het bouwen van levensloopbestendige woningen, ook voor oudere draagkrachtige nieuwkomers op de huurmarkt.
5. Het CDA wil dat de gemeente een passend beleid voert m.b.t. de huisvesting van arbeidsmigranten, dat rekening houdt met de (deels) afwijkende woonbehoefte van deze doelgroep. Het vastgestelde beleid dient strikt gehandhaafd te worden, zodat veiligheid is geborgd.
6. Het CDA wil dat er, samen met de dorpsraden, een scan van wijken en kernen wordt gemaakt om te onderzoeken welke ontwikkelingen wenselijk zijn om woon- en leefkwaliteit te verbeteren.
7. Het CDA stimuleert zelfsturing door inwoners. Initiatieven van burgers die zelf de handen uit de mouwen willen steken om de leefbaarheid van hun wijk of dorp te verbeteren verdienen ondersteuning van de gemeente, indien nodig (deels) financieel.
8. Het CDA wil het Centrumplan Horst in 2015 evalueren en de verdere ontwikkeling van Horst-Zuid ter hand nemen.
9. Het CDA pleit voor eenduidige voorrangregels op rotondes en andere hotspots.
10. Het CDA wil dat vrachtverkeer en bestemmingsverkeer de kern van het dorp Tienray kan mijden.
11. Het CDA zet zich samen met de Provincie in om het Rijk te bewegen de Maaslijn te verdubbelen en elektrificeren. Eveneens zet ze zich in voor de realisatie van Station Grubbenvorst.

2.

Werken

‘Werken is de beste sociale zekerheid’

Het CDA is voor een toekomstbestendige economische ontwikkeling. Een sterke lokale economie zorgt voor werkgelegenheid op alle niveaus en in een grote diversiteit van sectoren. Het belang van primaire producenten verdient continu onze aandacht. Zij zorgen met name voor producten die nodig zijn voor handel en dienstverlening. Dat zorgt voor geldstromen en daardoor functioneert onze economie.

Het CDA is voor een excellent ondernemersklimaat, zodat ondernemers hun producten en diensten tot waarde kunnen brengen. De gemeente schept hiervoor passende randvoorwaarden en kaders, zoals ruimte, grondprijs, leefbaarheid, kennis, onderwijs en infrastructuur. Het CDA koestert de pijlers van onze lokale economie: het midden- en kleinbedrijf en het agrarische bedrijfsleven.

Het CDA hecht groot belang aan kennis en innovatie om nieuwe marktkansen te scheppen en rendementen te verbeteren. De gemeente heeft daarin een verantwoordelijkheid, samen met ondernemers en kennisinstellingen. De gemeente werkt samen binnen de Regio Venlo met het doel om de economische structuur binnen de regio verder te versterken.

Om in onze gemeente werk een prominente rol in het beleid te geven streeft het CDA naar:

Een ondernemend Horst aan de Maas

De integrale structuurvisie geeft ondernemers die een ontwikkeling willen realiseren aan, welke grondhouding er van de gemeente mag worden verwacht en welke tegenprestatie daar tegenover staat. Via een regionale glasbank en een lokaal kwaliteitsfonds voor de intensieve veehouderij worden, in ruil voor een nieuwe ontwikkeling, oude kassen gesloopt, of natuur gecompenseerd. Zo wordt enerzijds ruimte geboden voor economische ontwikkeling en anderzijds verrommeling tegengegaan en de kwaliteit van het buitengebied verbeterd.

De positie van het midden- en kleinbedrijf en het agrarisch bedrijfsleven wordt daar waar mogelijk versterkt ten behoeve van de lokale economie. De gemeente streeft naar een goed **vestigingsklimaat** voor bedrijven en instellingen door regelichtheid, acceptabele lokale belastingen, goede bereikbaarheid, hoogwaardige woonomgeving en een goede kennisinfrastructuur. De grondhouding van de gemeente is dat elke aanvraag wordt beoordeeld op haalbaarheid (hoe het kan, in plaats van waarom het niet kan). Bestemmingsplannen moeten daarvoor zo flexibel mogelijk worden ingericht. Jaarlijks worden de prestaties van de gemeente op dit vlak gemonitord en gepresenteerd.

Door het verdwijnen van de Kamer van Koophandel uit Venlo, en de toenemende focus op digitalisering bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) verdwijnt een tweetal fysieke steunpunten en informatiepunten voor (startende) ondernemers in de regio. De gemeente speelt in op die ontwikkeling en ondersteunt startende ondernemers zoveel als mogelijk. Een (virtueel) **ondernemersplein** vervult de behoefte aan een ontmoetingsplek waar diverse partijen elkaar kunnen vinden.

Een samenwerkend Horst aan de Maas

Samenwerkingsverbanden op economisch gebied zijn van levensbelang voor onze gemeente. De gemeente investeert in het innovatieve vermogen van de agrarische sector o.a. door haar bijdragen aan het **Greenport Venlo Innovation Center** (GVIC). In het **DCGV**-gebied (Greenpark Venlo, het voormalige Klavertje-4) willen we vooruitstrevende, innovatieve bedrijven in de agribusiness, voeding, handel en logistiek voldoende vestigingsmogelijkheden bieden. Deze zijn van belang voor de verdere structuurversterking van onze economie. Toezicht en sturing op het gewenste resultaat worden verscherpt.

Gebiedsontwikkelingen zijn voor een ondernemende gemeente onontbeerlijk, bevatten voor de gemeente acceptabele risico's en spelen in op concrete, bestaande behoeftes. De gemeente onderhoudt daarom goede contacten met coöperaties en projectontwikkelaars. De acquisitie voor nieuwe bedrijfsvestigingen moet in een hogere versnelling.

De komst van de Hogere Agrarische School (**HAS**) naar Venlo versterkt het beroepsonderwijs in de eigen regio. Voor Horst aan de Maas is dit een gewenste ontwikkeling. Waar mogelijk dient de gemeente mee te werken aan een uitbreiding van het **HBO en WO** in de Regio Venlo. Door middel van het aanbieden van hoogwaardige stageplaatsen en arbeid (ver)binden we jonge hoogopgeleiden aan onze regio, zeker op de terreinen waar de regio sterk in is.

Een economisch gezond Horst aan de Maas

Werkgelegenheid is cruciaal voor een goede economie. Werken is de beste **sociale zekerheid**. Daarom is het CDA voor maximale deelname aan de arbeidsmarkt en moeten uitkeringsgerechtigden geprikkeld worden om aan de arbeidsmarkt deel te nemen. Onder voorwaarden hebben mensen vanzelfsprekend recht op een uitkering, maar evenzeer de plicht om de uitkeringsperiode zo kort mogelijk te houden. Ons streven is dat het aantal uitkeringsgerechtigden in ieder geval niet toeneemt. Het principe is: instroom = uitstroom. Het CDA geeft daarom ruime aandacht aan **re-integratie** van langdurig werklozen en werkt samen met het NLW aan het bereiken van de doelstelling. De gemeente stimuleert herscholing van uitkeringsgerechtigden met een opleiding in sectoren met weinig perspectief. De te volgen opleidingen vergroten de kans op herintreden op de arbeidsmarkt. Het lokale bedrijfsleven is hierbij een belangrijke partner

Het CDA wil daarom bedrijven actief betrekken bij de samenleving. Contacten met ondernemers worden ingezet om de wederzijdse sociale opgave op de arbeidsmarkt in gezamenlijkheid met de gemeente aan te pakken. We denken hierbij aan het sluiten van een 'sociaal akkoord' met lokale ondernemers, enerzijds om mensen vanuit een uitkerings situatie, aan het werk te krijgen, anderzijds om ondernemers aan geschikte werknemers te helpen. De gemeente berekent een **lagere grondprijs** voor nieuwe bedrijfsvestigingen en bedrijven die uitbreiden, op voorwaarde dat die ondernemingen met harde garanties inwoners van de gemeente met een uitkering in dienst nemen.

Bij het creëren van aangepaste arbeid is de afstand tot het werk het criterium. Het werkvoorzieningschap Noord Limburg (NLW) plaatst alleen werknemers die een beschutte werkplek echt nodig hebben.

De afstemming tussen **onderwijs en arbeidsmarkt** verdient constante aandacht. Voor diegenen die niet passen in het reguliere arbeidsproces, wordt ingezet op andere vormen van deelname aan de samenleving, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. Op deze manier steunen we jonge werkzoekenden bij het aanvullen van hun CV om daardoor hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Inzet van **arbeidsmigranten** is nodig voor de lokale economie. Het CDA wil het imago van de arbeidsmigranten verbeteren door hen goed te laten integreren in onze samenleving, o.a. doordat ze onze taal voldoende leren beheersen. Arbeidsmigranten hebben dezelfde rechten en plichten als autochtone werknemers.

Een Horst aan de Maas met agrarisch DNA

Het CDA koestert de lokale agrarische sector. De land- en tuinbouw in Horst aan de Maas is de meest gevarieerde ter wereld. Akkerbouw, tuinbouw, veehouderij, fruitteelt, boomteelt,

champignonteelt en paardenhouderij leveren een zeer grote bijdrage aan de lokale economie. De agribusiness zorgt voor veel werkgelegenheid, zowel in de primaire sector als in de handel en dienstverlening.

De primaire agrarische sector is niet alleen economisch, maar ook maatschappelijk betrokken. Agrariërs leveren een belangrijke bijdrage aan **natuur- en landschapsbeheer**. Daarnaast groeit het aantal **zorgboerderijen** en vullen agrarische ondernemers hun bedrijfsvoering aan met allerlei **recreatieve- en toeristische activiteiten**. Tegelijkertijd neemt de maatschappelijke druk op de agrarische sector toe. Het CDA is voor een gezonde balans tussen economische en maatschappelijke belangen. De agrarische sector wordt aangespoord om in dialoog te blijven met omgeving en samenleving. Lokale wetgeving op het gebied van milieu wordt beperkt. De landelijke kaders zijn leidend.

De gemeente weegt het belang van voldoende, goede landbouwgrond voor de agrarische sector zorgvuldig mee bij besluiten om ruimte voor maatschappelijke doeleinden beschikbaar te maken. De gemeente past waar mogelijk maatwerk toe om ondernemers te faciliteren die nieuwe ontwikkelingen willen realiseren en oude stallen en kassen willen ruimen. De integrale structuurvisie is daartoe een uitstekend middel. Vrijgekomen agrarische bebouwing kan onder voorwaarden een andere bestemming verkrijgen, mits passend in het buitengebied en niet belemmerend voor andere bedrijven. Denk hierbij aan kleinschalige ambachtelijke bedrijven en lichte industrie.

Een nijver Horst aan de Maas

Naast de agrarische sector zijn maakindustrie, logistiek en detailhandel economisch belangrijke sectoren binnen de plaatselijke economie. Het CDA hecht veel waarde aan innovatie en duurzaamheid. Het is belangrijk om ondernemers planologisch ruimte te geven om hun bedrijf te ontwikkelen met oog voor de omgeving ter plekke. Initiatieven vereisen een adequate ontsluiting, inpassing in hun omgeving en voldoende ruimte voor groei.

Het CDA streeft naar een goed ondernemersklimaat, ook voor de **detailhandel**, om een zo aantrekkelijk mogelijk winkelklimaat binnen de gemeente te bevorderen. Afronding van het Centrumplan Horst is belangrijk om de vele kleine, zelfstandige winkeliers optimaal te faciliteren en het percentage leegstand van winkelruimte laag te houden. Daarnaast is er aandacht voor de detailhandelsstructuur in de andere dorpen. Vooralsnog moet ingezet worden op **inbreiding** in plaats van uitbreiding.

Het CDA heeft zich in de afgelopen jaren ingezet om een dekkend **glasvezelnet** in onze gemeente te realiseren. Een deel van de gemeente is nog niet van glasvezel voorzien. Het CDA blijft zich inzetten voor de realisatie van snel internet voor elk adres in onze gemeente, via glasvezel of via een reëel alternatief. Met het oog op de razendsnelle digitale ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken en welzijn is een snelle internetverbinding voor iedereen van groot belang om economisch, maatschappelijk en sociaal 'aangehaakt' te blijven. Hiermee kunnen forse kostenbesparingen worden gerealiseerd, die

ten goede komen aan iedereen in onze gemeente. Het CDA zal zich blijven inspannen om partijen bij elkaar te brengen die aanleg mogelijk maken, ook in het buitengebied.

Bij (selecte) **aanbestedingen** door de gemeente dienen vooral lokale en regionale ondernemers uitgenodigd te worden, om zo de lokale economie te stimuleren.

Het herstructureren van **bedrijventerreinen** krijgt voorrang boven de aanleg van nieuwe terreinen. Deze opgave wordt waar mogelijk regionaal opgepakt. Heldere afspraken in de regio zijn nodig voor de keuze op welke industrieterreinen bedrijven het beste passen.

Een toeristisch Horst aan de Maas

Horst aan de Maas is samen met de gemeente Venray, Waterschap Peel en Maasvallei en de Provincie het project **Maasgaard** gestart. In het project worden natuur, landschap, recreatie, leefbaarheid en agrarische ontwikkelingen optimaal op elkaar afgestemd, waardoor vele generaties na ons ook nog kunnen genieten van onze mooie cultuur en natuurrijke woon- en werkomgeving. De ontwikkeling van Maasgaard vindt gefaseerd plaats. Er wordt o.a. uitvoering gegeven aan doorontwikkeling van de Heidsche Peel, recreatieve verbinding Zwarte Plak, Grote Molenbeek, Peel-Raamlinie, de Diepeling, enz. Het CDA vindt de voortgang van dit grote project belangrijk voor Wonen, Werken én Welzijn. De gemeente zoekt naar een goede balans tussen een goed milieu en ruimte voor economische ontwikkeling binnen de gemeente. De **Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum** biedt mogelijkheden

om de toeristisch-recreatieve structuur van Horst aan de Maas te versterken. Bij nadere uitwerking dient een goede combinatie van natuurontwikkeling en economische belangen ontwikkeld te worden. De gemeente denkt constructief mee met initiatiefnemers die het recreatieve aanbod in ons buitengebied willen aanvullen of verbeteren. Natuurontwikkeling moet versterkt worden in de gebieden die daarvoor bestemd zijn: de EHS gebieden (Ecologische Hoofd Structuur). Er moet voorkomen worden dat goede landbouwgrond wordt omgevormd naar versnipperde natuur.

Actiepunten voor 2014 - 2018

1. Het CDA wil verscherpt toezicht en sturing op de gewenste resultaten uit regionale samenwerking.
2. Acquisitie voor nieuwe bedrijfsvestigingen in gebiedsontwikkelingen wordt versneld en geïntensiveerd.
3. Het CDA is voorstander van een (virtueel) ondernemersplein waar (startende) ondernemers elkaar kunnen ontmoeten, adviseren en krachten kunnen bundelen.
4. Het CDA wil werkgevers aansporen om hoogwaardige stageplaatsen en arbeid te bieden aan jonge hoogopgeleiden, zodat deze zich aan onze regio kunnen/willen verbinden.

5. De gemeente geeft ruime aandacht aan de re-integratie van langdurig werklozen, zodat het aantal uitkeringsgerechtigden niet verder toeneemt (instroom = uitstroom).
6. Het CDA wil dat de gemeente hiervoor een 'sociaal akkoord' met lokale ondernemers sluit waarmee zij gezamenlijk de sociale opgave op de arbeidsmarkt willen realiseren.
7. Het CDA wil een vacaturebank voor vrijwilligers, waarmee maatschappelijke participatie wordt bevorderd en/of werkzoekenden hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten.
8. Het CDA is voorstander van een lagere grondprijs voor ondernemers die zich nieuw in de gemeente willen vestigen, of uit willen breiden, in ruil voor harde garanties dat zij werkzoekenden uit onze gemeente in dienst nemen.
9. Het CDA wil dat de gemeente zich inspant om voldoende goede landbouwgrond voor de agrarische sector te behouden.
10. Het CDA streeft naar spreiding van de lokale detailhandel. Leegstand van winkelruimte moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarom moet de gemeente gaan voor inbreiding in plaats van uitbreiding.
11. Het CDA hecht grote waarde aan een dekkend netwerk van snel internet, ook in het buitengebied. Het CDA zal zich blijven inspannen om partijen bij elkaar te brengen die de aanleg daarvan mogelijk maken.

3.

Welzijn

Horst ad Maas is een gemeente waar mensen zich thuis voelen

Welzijn heeft te maken met materiële en immateriële tevredenheid. Binnen het dagelijks leven heeft de term welzijn vooral betrekking op kwaliteit van leven van individuen en gemeenschappen. De term wordt in zeer breed verband gebruikt: gezondheidszorg, politiek, leefbaarheid, enz.

Tot de standaardindicatoren van welzijn behoren daarom niet alleen materieel bezit en werkgelegenheid, maar ook de woonomgeving, lichamelijke en geestelijke gezondheid, onderwijs, recreatie en sociale contacten. De gemeente heeft, samen met de bevolking, een zeer belangrijke rol in het bepalen van de randvoorwaarden voor het welzijn en welbevinden van haar inwoners.

Welzijn krijgt inhoud door ons allemaal. Iedereen zal zijn steentje bij willen - en ook moeten - dragen om samen een gemeente te vormen waarin men zich thuis voelt en waaraan men graag deelneemt, van jong tot oud. Het CDA staat voor een lokale samenleving waarin we de handen in elkaar slaan om de wereld om ons heen beter te maken en dat samen met gepaste trots uit te dragen. Daarvoor moet er aandacht zijn voor veel aspecten. Onze ambitie is om één van de beste woongemeenten van Nederland te zijn. We streven naar:

Een leefbaar Horst aan de Maas

We leven in een gemeente waarin mensen klaar staan voor elkaar en samen met de lokale overheid hun omgeving vormgeven en onderhouden. **Dorpsraden** spelen daarin een belangrijke rol. Zij dienen als klankbord en 'voelsprietten' voor de gemeente, en ontplooiën of ondersteunen initiatieven. Zij hebben een budget om in te kunnen spelen op ontwikkelingen die zich voordoen. Dit budget wordt jaarlijks aangevuld tot een afgesproken bedrag. Sparen voor grote uitgaven is alleen mogelijk in overleg met de gemeente.

Vrijwilligers zijn onmisbaar in onze maatschappij. De gemeente stelt zich ondersteunend en dienstbaar op ten opzichte van initiatieven van burgers die al dan niet in verenigingsverband, maatschappelijke betrokkenheid tonen en stimuleren. Inwoners krijgen daardoor meer invloed op hun eigen leefomgeving en kunnen hun kwaliteiten gebruiken bij het inrichten daarvan.

Door **demografische ontwikkeling** daalt naar verwachting het aantal jeugdleden van verenigingen de komende 8 jaar met 15%, terwijl het aantal 65 plussers stijgt met 24%. Dit heeft tot gevolg dat het kader van **vrijwilligers** onder druk komt te staan. Om de verenigingen te ondersteunen onderzoekt de gemeente of er, bijvoorbeeld met inzet van een combinatiefunctionaris, een "vacaturelijst voor vrijwilligers" opgezet kan worden om onze verenigingen te helpen en tegelijkertijd inwoners die daar behoefte aan hebben een zinvolle vrijetijdsbesteding te geven. Ouderen kunnen hun ervaring en kennis delen door zich in te zetten als adviseur, coach of vrijwilliger ten behoeve van verenigingen, organisaties en startende ondernemers. Ook spelen zij een belangrijke rol bij het beheren van ons cultureel erfgoed. Denk daarbij aan kruisen en kapellen, kerkhoven en Huys ter Horst.

Het CDA zal het subsidiebudget voor het **verenigingsleven** in stand houden.

Een veilig Horst aan de Maas

Mensen voelen zich relatief veilig in Horst aan de Maas. De gemeente scoort gunstig als we kijken naar veelvoorkomende criminaliteit. Dat willen we zo houden. De basiscapaciteit aan **politie** die we nu hebben willen we tenminste behouden. In samenwerking met actieve burgers, bedrijven en instellingen

stellen we regelmatig de prioriteiten voor de openbare veiligheid vast. De komende jaren willen we daarbij extra alertheid op het (voorkomen van) drugsgebruik door jongeren. De **brandweezorg** willen we op het huidige niveau vasthouden en de **ambulancepost** een permanente vestiging bieden opdat binnen de wettelijke tijden hulp wordt geboden aan onze inwoners.

Veiligheid is ook een belangrijke omgevingsfactor voor onze inwoners. Accommodaties waar mensen elkaar ontmoeten zijn daarom goed bereikbaar en toegankelijk voor alle inwoners. Nieuwe accommodaties en ingrijpende verbouwingen worden getoetst aan **Agenda 22**, een set van regels die helpen bepalen of een gebouw toegankelijk is voor minder mobiele gebruikers. Bij elk project wordt deze 'meetlat' langs het pakket van eisen gehouden.

Niet alleen fysieke veiligheid is belangrijk. Ook de **subjectieve veiligheid** speelt een rol. Overlast ten gevolge van alcoholmisbruik, roekeloos rijgedrag en verloedering van de openbare ruimte tasten het gevoel van geborgenheid ernstig aan. De overheid kan deze problemen, die door gedrag veroorzaakt worden, niet alléén aanpakken. Handhaving is niet altijd en overal mogelijk. Ook dit aspect wordt in samenspraak met de inwoners opgelost. Sociale controle en elkaar aanspreken op storend gedrag zijn noodzakelijk om het besef dat wij samen verantwoordelijk zijn verder te ontwikkelen. De gemeente gaat door met het ondersteunen van initiatieven die gemeenschapszin bevorderen.

Een lerend Horst aan de Maas

Onderwijs is een van de belangrijkste onderdelen van het bouwen aan een duurzame maatschappij. Dit begint met een dekkend systeem voor **Vroeg en Voorschoolse Educatie** (VVE). Het CDA hecht eraan dat er professionele ondersteuning wordt gegeven aan kinderen en ouders die dat nodig hebben. Integrale kindcentra kunnen deze ondersteuning bieden als zij werken volgens het Peuter Plus programma, dat werkt met gekwalificeerd personeel en een doorlopende

leer- en zorglijn. De gemeente streeft ernaar om in alle kernen waar dit qua omvang realistisch is, **kindcentra** met een doorlopende leerlijn naar het basis onderwijs te ontwikkelen dan wel te behouden. Kwaliteit is daarbij een vereiste. Waar deze in het gedrang komt dient er binnen redelijke afstand een adequate voorziening aanwezig te zijn.

Goede schoolgebouwen zijn een essentiële randvoorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs. De gemeente heeft daarvoor het **Integraal Huisvestingsplan Scholen** (IHP) opgesteld samen met de onderwijspartners. Omdat het onderwijs zich blijft ontwikkelen is een evaluatie van het IHP Scholen noodzakelijk. Naast het reguliere BO en VO (Dendron College) hebben wij ook MBO onderwijs in onze gemeente (CITAVERDE). Met het Dendron College en CITAVERDE wordt periodiek overleg gepleegd om te bezien op welke terreinen samenwerking mogelijk of nodig is. Ook de aansluiting tussen onderwijs en maatschappij komt hierbij aan bod. Verder steunt het CDA van harte de komst van HBO en WO naar de Greenport Campus Venlo. Deze ontwikkeling is van groot belang om jonge talenten voor de regio te behouden.

Voor het noodzakelijke **leerlingenvervoer** wil het CDA overleg tussen de scholen en de overheid. De stijgende kosten dreigen dit vervoer onbetaalbaar te maken. Het gebruik van eigen of openbaar vervoer moet gestimuleerd worden, maar dit is niet voor alle kinderen mogelijk. De scholen kunnen

meehelpen door samen te kijken naar lestijden en opvang. De gemeente neemt het initiatief om dit bespreekbaar te maken. Passend Onderwijs biedt kansen om kinderen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving (speciaal) onderwijs aan te bieden. Door het efficiënt gebruiken van de **zorgstructuren** voor onderwijsbegeleiding, laaggeletterdheid en vroegtijdige schoolverlaters werkt de gemeente mee aan het voorkomen van uitvallers in het leerproces.

Een gastvrij Horst aan de Maas

Welzijn is ook belangrijk voor de groeiende groep **arbeidsmigranten**. Naast goede huisvesting zijn daarvoor toegang tot het lokale verenigingsleven en goede begeleiding van integratieprocessen van belang. Alleen wanneer bij beide partijen de bereidheid bestaat om hier serieus aan te werken, is er kans op succes. Het CDA vindt daarom dat de gemeente initiatieven om met name de 'langblijvers' goed te laten integreren, moet stimuleren.

Een sociaal Horst aan de Maas

Horst aan de Maas is een gemeente waarin aandacht is voor **alle groepen inwoners**. Participeren in de samenleving is een vereiste voor het welzijn. De randvoorwaarden voor deelname zijn voor de verschillende groepen verschillend. Het CDA gelooft in de eigen kracht van de inwoners, maar biedt bevolkingsgroepen ondersteuning waar dat nodig is. **“Zo doen WIJ dat in Horst aan de Maas”** is in dit verband een waardevolle en inspirerende campagne.

Onze **jeugd** is onze toekomst. Het CDA wil energie en aandacht steken in de begeleiding van onze jongeren. Het kind en zijn omgeving staan in dit opzicht centraal. Onze jeugd heeft een goed educatief en pedagogisch klimaat nodig, waarin aandacht is voor sport, cultuur en maatschappelijke ontwikkeling. Wij moeten onze kinderen helpen zich te ontwikkelen tot zelfverzekerde, actieve en betrokken deelnemers aan het hele scala van maatschappelijke activiteiten. Door middel van **opvoedingsondersteuning**, maar ook door het bespreekbaar maken van drank- en drugsgebruik, de ketencultuur en aanverwante zaken, die van

invloed kunnen zijn op een fysiek en geestelijk gezonde ontwikkeling, kan de gemeente hierin een rol spelen. Waar mogelijk gaat de gemeente in gesprek met jongeren en opvoeders om deze zorg te delen en samen te werken aan een veilig klimaat om in op te groeien tot volwassen, zelfstandige burgers.

Ook de groeiende groep **ouderen** is bepalend voor de toekomst. Zij hebben de maatschappij veel te bieden. (Zie ook 'Een Leefbaar Horst aan de Maas') We moeten inspelen op de veranderende samenstelling van de bevolking, met gevolgen voor het beleid op tal van terreinen: veiligheid, zorg, voorzieningen, woningbouw, inrichting van de openbare ruimte, enz. Bij alle nieuwe ontwikkelingen hoort de vraag of besluiten die genomen worden 'levensloopbestendig' zijn. We moeten bij investeringen afwegen of deze goed zijn voor onze inwoners op de langere termijn. Niet alleen vanuit het oogpunt van rentmeesterschap, maar ook omdat de steeds ouder wordende mens nadrukkelijk zijn plaats in het sociale leven zal innemen.

De maatschappij kan gebruik maken van de talenten, kennis en betrokkenheid van onze ouderen. Het

is mede daarom in ons aller belang dat wij een omgeving scheppen waarin deze inwonersgroep zo lang mogelijk zelfstandig kan functioneren en tegelijkertijd de mogelijkheid heeft om actief deel te nemen aan de grote diversiteit van activiteiten die in onze gemeente plaatsvinden.

Een sportief Horst aan de Maas

Sport is zeer belangrijk, niet alleen voor de fysieke ontwikkeling en gezondheid. Sporters leren functioneren in teamverband. In toenemende mate zien we dat verenigingen aandacht schenken aan respect en fairplay. Het CDA juicht deze aandacht voor normen en waarden toe.

Onze gemeente telt tal van **sportcomplexen**. Door dalende overheidsinkomsten, stijgende lasten en demografische ontwikkelingen komen beheer en exploitatie onder druk te staan. Het CDA is voorstander van privatisering van deze voorzieningen in die kernen waar dat mogelijk is. Voor alle faciliteiten geldt dat het moment nadert waarop de prijs/kwaliteit verhouding onder de loep genomen moet worden. Als bezettingsgraad en onderhoudskosten niet meer met elkaar in evenwicht zijn, is ondersteunend beleid nodig om verenigingen ‘van onderop’ te stimuleren om samen te gaan. Het initiatief om te komen tot één korfbalvereniging voor 4 kernen is een voorbeeld van proactief denken langs deze lijn.

Hetzelfde geldt voor de **zwemvoorziening**. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid van regionale samenwerking en nieuwe exploitatievormen of privatisering van het huidige bad “de Berkel”. Het goed bedienen van verenigingen en doelgroepen, nu en in de toekomst, is hierbij leidend.

De inzet van met rijkssubsidie bekostigde **combinatiefunctionarissen** wordt gebruikt om mensen meer te laten bewegen en projecten in het kader van de breedtesport te ondersteunen. Hiermee worden inwoners aangemoedigd om meer te gaan bewegen en een gezonde levensstijl aan te nemen. Dit kunnen we als overheid niet alleen. Verenigingen en multifunctionele voorzieningen kunnen helpen dit beleid vorm te geven. Het CDA ondersteunt initiatieven vanuit het verenigingsleven op het gebied van **maatschappelijke participatie**. Voorbeeld hiervan is het maatschappelijke convenant dat met RKsv Wittenhorst is afgesloten. Hierin zijn de ambities van deze vereniging op maatschappelijk vlak verwoord.

Een cultureel Horst aan de Maas

De kwaliteit van leven wordt in hoge mate bepaald door cultuur in al zijn vormen. Muziek, toneel, beeldende vorming, dans, cultuurhistorie zijn allemaal onmisbare ingrediënten om een aangenaam leefklimaat te scheppen. Het CDA vindt kennismaken met cultuur dan ook zeer belangrijk voor onze jeugd. **Muziek In de Klas** (MIK) is een waardevol instrument om kinderen vertrouwd te maken met de basis van het muziek maken. Dit is goed voor de geestelijke ontwikkeling en het leren samenwerken. Harmonieën en fanfares spelen in dit opzicht een rol vergelijkbaar met sportverenigingen op het gebied van breedtesport. De gemeente gaat onderzoeken of muziekonderwijs verder in samenwerking met deze verenigingen uitgewerkt kan worden. De inzet van een **combinatiefunctionaris** voor cultuur wordt overwogen.

Lezen opent de wereld. Leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid zijn daarom speerpunten van beleid. De **bibliotheek** heeft een belangrijke taak op deze terreinen. BiblioNU opereert vanuit een

robuuste centrale vestiging in Horst centrum en coördineert de schoolbibliotheken die in alle kernen aanwezig zijn en die een afhaal/inleverpunt voor volwassenen faciliteren.

Horst aan de Maas is gebaat bij een bruisend cultureel en sociaal hart. Het CDA ziet 't Gasthoë als de plek waar dit hart van nature dient te kloppen. De strategische ligging ten opzichte van Hof te Berkel biedt de mogelijkheid om sociale functies aan het gebouw toe te voegen die bovendien de exploitatie ten goede komen. Verder is er behoefte aan een plek waar eigentijdse muziekvormen die niet in verenigingsverband plaatsvinden, een plek kunnen krijgen. 't Gasthoë wordt een verzamelplaats waar cultuuruitingen samen komen en elkaar versterken.

Toneel, kleinkunst, (pop)muziek, 2D én 3D kunst krijgen een plaats. Aanvullende disciplines, zoals bibliotheek en streekomroep sluiten bij voorkeur hierbij aan. Het theateraanbod is aanvullend aan, en niet concurrerend met, de regio.

De overige kernen hebben multifunctionele gebouwen waarin plaats is voor ontmoeting en lokale cultuur. **Brede Maatschappelijke Voorzieningen** (BMV) floreren het best wanneer zij gedragen worden door de gebruikers. Daarom wordt exploitatie en beheer in principe volledig door de lokale bevolking gedaan, met uitzondering van Grubbenvorst ('t Haeren) en Sevenum (de Wingerd), waar de gemeente een rol speelt in het beheer vanwege de grotere omvang van de voorziening.

Het **uitgaansleven** is geen verantwoordelijkheid van de gemeente, maar voor de leefbaarheid en levendigheid van alle kernen wel degelijk van belang. Het CDA streeft naar voldoende relevante activiteiten voor met name 12 tot 18-jarigen. De diverse **jongerensozen** zijn hierbij belangrijke partners.

Een duurzaam Horst aan de Maas

Duurzaamheid is een veelomvattende term, waaronder tal van aspecten van beleid vallen. Zie hiervoor ook het hoofdstuk Wonen. Het CDA zal bij initiatieven op dit gebied financiële haalbaarheid afzetten tegen duurzaamheidsaspecten op langere termijn.

Duurzaamheid is echter ook een belangrijke factor in het welzijnsbeleid. Gemeenschappen die een onderlinge samenhang vertonen en waarin mensen de handen ineenslaan om gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor hun omgeving, zijn duurzaam. Daarom zal de gemeente blijvend investeren in dorpsplatforms, verenigingsleven, vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven die vallen onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Een zorgzaam Horst aan de Maas

De komende jaren zal de gemeente vorm moeten geven aan een aantal taken die van rijkswege neergelegd worden op lokaal niveau, zoals de overgang van delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de gemeente, de **decentralisatie** van de jeugdzorg en de veranderingen op het gebied van werk. Dit leidt tot een aanzienlijke taakverzwaren en uitbreiding van de verantwoordelijkheden van de gemeente waarbij vanuit het rijk al een bezuiniging op de diverse budgetten aangekondigd is. Dit vraagt om een andere wijze van denken en doen van de gemeente, haar inwoners, de bedrijven en de organisaties binnen zorg en welzijn.

Horst aan de Maas wacht de ontwikkelingen niet af, maar bereidt zich, samen met partners in de re-

gio, voor om goed en verantwoord beleid te formuleren in het belang van onze inwoners. Het CDA wil daarmee bereiken dat iedereen zo veel en zo lang mogelijk meedoet in de samenleving. Op het terrein van samen leven, van wonen en zorg, maar ook op het gebied van opvoeden, opgroeien, werk en inkomen.

Het **Participatieplatform** geeft op al deze gebieden gevraagd en ongevraagd advies.

We gaan steeds meer uit van de eigen kracht van mensen én van de kracht van onze gemeenschap om elkaar onderling te helpen en er voor elkaar te zijn. We leggen de verantwoordelijkheid daar waar deze hoort. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hun leven, maar voeren ook de regie over de hulp en steun die zij nodig hebben. De gemeente zoekt samen met hen, hun ondersteuners én ondersteunende organisaties naar manieren om zorg, welzijn en werkgelegenheid voor iedereen goed te organiseren.

Uitgangspunt is het principe: één inwoner/gezin, één plan, één regisseur. De pilots **gezinscoaches** en **wijkteam** zoals van start gegaan in de Norbertuswijk, zullen doorontwikkeld worden en uitgerold over de gehele gemeente. Door middel van het **vraagverhelderingsgesprek** wordt getracht de situatie van een gezin zo scherp mogelijk in beeld te brengen. Samen gaan we op zoek naar wat nodig is. Zorgnetwerken, gevormd rondom inwoners en gezinnen, vormen een samenhangend geheel en zijn verbonden met de werkwijze van sociale wijkteams.

Het streven is om alle hulpvragen in de eigen omgeving aan te pakken en op te lossen. Dat kan natuurlijk niet altijd. Daar waar hulpvragen verder reiken dan de eigen mogelijkheden van burgers, gezinnen en het sociale netwerk, inclusief **mantelzorgers**, is professionele ondersteuning nodig. Ook die vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen omgeving en is zoveel mogelijk tijdelijk van aard.

We gebruiken het programmaplan “**Goed voor elkaar**” als basis voor de verdere ontwikkeling en inpassing van de nieuwe taken binnen onze gemeente. Waar mogelijk wordt op uitvoeringsniveau gekozen voor lokale invulling van zorg. Het CDA wil grip houden op deze ontwikkelingen om de belangen van onze inwoners maximaal te kunnen behartigen. Echter (boven)regionale samenwerking zal verder vorm moeten krijgen wanneer kwaliteit en kwantiteit van gespecialiseerde zorg niet lokaal geborgd kunnen worden. Collectieve en algemene voorzieningen hebben de voorkeur boven individuele voorzieningen. De gemeente voert de nieuwe taken in principe uit binnen de toegekende budgetten.

Actiepunten voor 2014 - 2018

1. Het CDA wil het subsidiebudget voor het verenigingsleven minimaal op het huidige niveau in stand houden.
2. Het CDA ziet een belangrijke rol in de samenleving voor ouderen en wil gebruik maken van de talenten, kennis en betrokkenheid van deze groep inwoners.
3. Het CDA is voorstander van privatisering van sportaccommodaties waar dat mogelijk is.
4. Het CDA stimuleert samenwerking tussen (sport-)verenigingen als dat de kwaliteit, prijs en

continuïteit van voorzieningen bevordert. Belangrijk is dat samenwerking 'van onderop' wordt gedragen. Combinatiefunctionarissen ondersteunen deze processen.

5. Er is speciale aandacht voor knelpunten op de oudste sportcomplexen (America en Meterik).
6. Het CDA koestert de lokale cultuur en historie. 't Gasthoës wordt een verzamelplaats waar cultuuruitingen samenkomen en elkaar versterken.
7. Het CDA wil dat de gemeente de pilots 'gezinscoaches' en 'wijkteam' verder door ontwikkelt en uiteindelijk borgt in de gemeentelijke organisatie.
8. Het CDA staat voor het programmaplan "Goed voor elkaar" als basis voor de verdere ontwikkeling en inpassing van de nieuwe taken binnen onze gemeente.
9. De gemeente stelt, analoog aan de Ondernemers Instrumenten Kit (OIK), een budget beschikbaar om initiatieven op cultureel gebied vanuit de samenleving een steuntje in de rug te geven.

4.

Bestuur, financiën en

regionale samenwerking

Bestuur

Horst aan de Maas, van nature ondernemend. Een inmiddels bekende slagzin, kenmerkend voor onze gemeente en haar inwoners. De gemeente bestaat uit 16 prachtige kernen die allemaal hun eigen identiteit hebben, waar mensen zich betrokken voelen en waar ze trots op zijn. Als bestuur moet je dit koesteren. Dicht bij de mensen staan, weten wat er leeft en hier op inspelen, zorgen voor wederzijds vertrouwen. Dat is waar een gemeentebestuur voor staat.

Wat daarvoor nodig is, is een open houding, goede communicatie maar ook heldere en eerlijke antwoorden. Beleid maken dat handhaafbaar is en als er afspraken gemaakt worden, deze ook nakomen. Betrokkenheid van onze inwoners is nodig om te komen tot het beste resultaat.

Integriteit van handelen door bestuur, raad en ambtenaren is geborgd en vastgelegd in openbare besluiten. Het CDA wil komen tot nog méér betrokkenheid van inwoners bij het maken van beleid. Vanaf het eerste begin dient de betrokken omgeving meegenomen te worden. Dit voorkomt irritatie, onbegrip en klachten. Beleid moet niet door de gemeente opgelegd worden, maar zoveel mogelijk samen met de leefgemeenschap ontwikkeld worden. Dorps- en wijkraden spelen een belangrijke rol door een platform te bieden waar inwoners hun problemen wensen en ideeën in kunnen brengen om vervolgens samen aan de slag te gaan.

Communicatie en dienstverlening worden voortdurend gezien door de ogen van onze inwoners en bedrijven. Dat zijn onze klanten. Persoonlijk contact staat daarbij voorop. Klantvriendelijkheid, efficiëntie en effectiviteit zijn sleutelwoorden. Digitalisering is hierbij een voorwaarde en ondersteunend aan het handelen. Er wordt maatwerk geleverd door vraaggericht te werken.

De gemeentelijke organisatie zal verder doorontwikkeld worden waarbij de extra taken op gebied van jeugdzorg, AWBZ en participatiewet zorgvuldig worden ingepast.

Het CDA zet in op deregulering en een één-loket functie. Digitale dienstverlening (waar het kan) en fysieke dienstverlening (waar het moet) gaan hand in hand.

Financiën

De gemeentelijke financiën staan meer dan ooit onder druk, direct en indirect, door de moeilijke economische omstandigheden. Uitgangspunt is een solide financieel beleid, waarbij kosten en opbrengsten in balans zijn, op de korte en lange termijn. Besteding van middelen zal kritisch en zorgvuldig gebeuren, waarbij een goede samenhang tussen sociaal-maatschappelijke en economische infrastructuur leidend is en waarbij voortdurend de vraag gesteld wordt of het gaat om een gemeentelijke taak. De keuze voor uitbesteding of in eigen beheer werken heeft steeds de aandacht.

Het stimuleren van de lokale en regionale economie is van wezenlijk belang. Tegelijkertijd vragen we als lokale overheid op diverse terreinen, zeker ook in het sociale domein, de medewerking van onze inwoners. Het CDA vindt het daarom een vereiste om de kosten voor onze inwoners beheersbaar te houden en de totale lasten zoveel mogelijk te beperken.

De kosten voor gemeentelijke producten zijn in beeld en worden bij de gebruiker in rekening gebracht. De **afvalverwerking**, maar ook onderhoud en investeringen ten behoeve van de **riolering**, kennen een sluitende begroting, de heffing is kostendekkend. Dit geldt ook voor de leges.

Het CDA vindt dat de gemeentelijke begroting er op gericht moet zijn om een zo groot mogelijk maatschappelijke rendement te halen. Dat betekent enerzijds een actief beleid dat investeringen mogelijk maakt waar zo veel mogelijk burgers en bedrijven in onze gemeente belang bij hebben. Anderzijds betekent dat rentmeesterschap, dat er voor zorgt dat de gemeentelijke financiën zijn berekend op de toekomst, en tegen een stootje kunnen. In de afgelopen periode heeft deze aanpak zich bewezen. Actief en ondernemend besturen heeft er voor gezorgd dat er enorm veel is geïnvesteerd en gerealiseerd aan voorzieningen voor Horst aan de Maas en haar inwoners. Daarnaast kende de gemeente een meerjarig sluitende begroting.

De **ozb** wordt geïndexeerd en de lastendruk wordt in samenhang gezien. Uitgangspunt is dat de nullijn wordt vastgehouden. Nieuwe belastinggebieden worden niet overwogen.

Bij **aanbestedingen** wordt uitgegaan van het vastgestelde beleid. Bij een gelijke prijs- kwaliteitverhouding gaat de voorkeur uit naar bedrijven en instellingen binnen onze gemeente.

Regionale samenwerking

Horst aan de Maas is een krachtige plattelandsgemeente met daarop afgestemde voorzieningen. De regio kent meerdere partners en de samenwerking is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Venlo treedt vaak op als centrumgemeente en heeft de regio nodig om deze rol te kunnen vervullen. Het CDA vindt een verdergaande herindeling voorlopig niet aan de orde. De “Horster maat” wordt als prettig ervaren, zowel in voorzieningen als in contacten met de inwoners. Bij het eventueel aangaan van gemeenschappelijke regelingen wordt zorgvuldig gekeken naar een mate van bestuurlijke invloed die wenselijk en mogelijk is.

Een regionaal Horst aan de Maas

De belangrijkste beslissing die genomen zal moeten worden, is hóe we gaan samenwerken. **Samenwerking is geen structuur, maar cultuur.** Dit betekent dat we op zoek gaan naar de gebieden waarop we onze partners iets te bieden hebben, of juist iets van ze kunnen leren. Vervolgens moet onderzocht worden of we daar wederzijds voordeel uit kunnen behalen, in het belang van onze inwoners. Een goed draaiende regionale economie, het creëren van hoogwaardige werkgelegenheid, de uitvoering van decentralisatietaken van het Rijk en een efficiëntere gemeentelijke bedrijfsvoering zijn belangrijke doelstellingen. Binnen de Regio Venlo is ruimte voor de deelnemende gemeentes om op meerdere niveaus samen te werken, onder andere tussen gemeenten onderling. Een **transparante** organisatievorm is nodig om het succes van de regio naar de toekomst te waarborgen. Het streven is om uiterlijk in 2015 een overzichtelijke organisatiestructuur te hebben, waaruit blijkt welke personen en instanties betrokken zijn, welke deelnemingen alle partijen hebben en waar verantwoordelijkheden liggen.

Het CDA hecht belang aan een goed Ruimtelijk Ordeningsbeleid, waarbij zorgvuldig afgewogen wordt waar welke ontwikkelingen mogen plaats vinden. Dit kan betekenen dat sommige ontwikkelingen niet meer in elke gemeente plaats kunnen vinden. Van belang is dat de gemeenten zich hieraan (willen) conformeren. Het CDA vindt dat ook de gemeentelijke bijdrages aan regionale initiatieven onderwerp bespreekbaar moeten zijn in tijden van bezuiniging. Belangrijk is dat de gemeente een betrouwbare partner is en dat geen afbreuk wordt gedaan aan het beoogde resultaat. Echter: van de uitvoerende instanties mag worden verwacht dat zij in tijden van bezuinigingen met creativiteit en inzet dezelfde resultaten weten te bewerkstelligen.

Het CDA wil met regionale initiatieven **banen** scheppen. Ook hoogwaardige werkgelegenheid heeft de aandacht, zodat de hoger opgeleide jongeren uit de eigen regio hier een baan kunnen vinden en een toekomst op kunnen bouwen. Samen met de inmiddels uitstekende universitaire en HBO onderwijsmogelijkheden, moeten de regionale initiatieven er ook voor zorgen dat jongeren die de regio al verlaten hebben, terugkeren.

Een sterke Regio

Het CDA wil dat regionale initiatieven realiseerbaar zijn voor zo veel mogelijk ondernemers. Daarvoor moeten de uitvoerende organisaties een laagdrempelige aanpak bieden. Er komt één loket voor regionale initiatieven waar de diverse vragen bij elkaar komen en van waaruit ondernemers naar de juiste dienstverlening worden verwezen. Belangrijk daarbij is dat het loket een heldere toegevoegde waarde heeft voor ondernemers.

Het streven is om in de regio een uitmuntend **vestigingsklimaat** te realiseren. De politiek dient om initiatieven mogelijk te maken en aan te jagen en moet alle ruimte bieden aan ondernemers. **Regelichtheid** staat daarbij voor het CDA voorop. Om initiatieven te initiëren wordt actief acquisitiebeleid ontwikkeld.

De regio kijkt ook buiten de eigen regio. Er wordt actief gezocht naar contacten met partijen in onder andere Noord Brabant, Nijmegen/Arnhem en in het Duitse grensgebied. Belangrijk is om de **(Eu)regio** bekend te maken bij (overheids-)instanties en bedrijven die een bijdrage kunnen leveren binnen onze regio.

De prestaties van de regio worden systematisch in beeld gebracht en de gemeenteraden worden intensiever bij de regio betrokken. Ter monitoring wordt een dashboard van kritische prestatie indicatoren (KPI) ontwikkeld. Vanaf 2014 vindt er een jaarlijkse bijeenkomst plaats voor alle gemeenteraden, waarbij wordt teruggekeken op de bereikte resultaten en mogelijke lijnen voor de toekomst worden uitgezet.

Kandidaten kieslijst

2. Ger van Rensch
America

3. John Jenniskens
Grubbenvorst

4. Henk Weijs
Swolgen

5. Loes Wijnhoven
Sevenum

6. Rudy Tegels
Sevenum

7. Annemie Craenmehr
Horst

8. Eric Brouwers
Lottum

9. Joop de Hoon
Horst

1. Bob Vostermans
Horst

10. Marcel Beelen
Melderslo

11. Elbert Joosten
Meterik

12. Alex Janssen
Hegelsom

13. Kees van Lijsel
Tienray

14. Hay Emonts
Horst

15. Danny van Hees
Horst

16. Bert Nobel
Broekhuizen

17. Ger Mennen
Griendtsveen

18. Henk Peeters
Meerlo

19. Ton Besouw
Grubbenvorst

20. Judith Geurts
Horst

21. Olav Terpstra
Horst

22. Mimi Clabbers
Broekhuizenvorst

23. Paulus Botman
Horst

24. Ger Willems
Kronenberg

25. Arie Janssen
Meerlo

26. Leon Litjens
Horst

Blijf op de hoogte:

facebook.com/cdahorstaandemaas

twitter.com/CDAHorstadMaas